

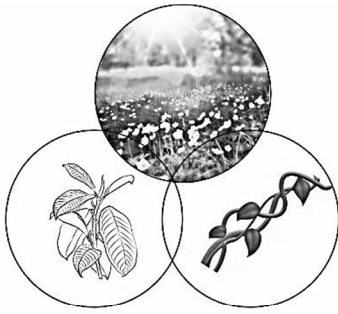
МОСТИ В ДИЗАЙНІ СЕРЕДОВИЩА: ВІД УЯВЛЕНЬ ДО ПРАКТИЧНИХ ВТІЛЕНЬ

Важко визначити точний час появи мостів у формуванні середовища життєдіяльності людини. Але можна сказати з упевненістю, що одним із перших їх втілень було звичайнісіньке дерево, повалене таким чином, що обидва його кінці лежали на протилежних берегах річки. Ідея такого прийому об'єднання двох берегів активно «пішла у життя» і знайшла своє відображення у різних країнах та епохах, конструктивних та дизайнерських рішеннях.

Світова теорія і практика використання мостів показала їх значний еволюційний прогрес. Від звичайних прямолінійних комунікаційних шляхів мости поступово набували нових функцій, естетичних якостей та складних просторових рішень. Тому сучасний термінологічний апарат у дослідженні цих об'єктів разом із поняттям «міст» (пішохідний, транспортний, парквей, розвідний, пантонний тощо) включає такі, як «мостова споруда» (віадук), «інженерна споруда» (естакада, шляхопровід, тунель), «метроміст», «екодук» («Wildlife crossing»), «біоперехід», «багатофункціональна мостова споруда» (за М.О. Макухіним, [1]).

Іноді важко уявити вирішення проблеми. І тут на поміч приходить сама природа. Вона не лише дає уявлення про рішення, а й часто-густо «підказує» його своїм втіленням у реальне життя. Досвід проектування й реалізації мостів представлений не лише людською творчістю, а й природною, чи-то надприродною? Властивості рослин, їх біологічні характеристики надихнули у свій час індійський народ кхасі на використання вічнозеленого каучуконосного фікусу в якості основного будівельного матеріалу для «живих» мостів (рис. 1, а). При чому місцеві народи лише направляють коріння та стовбури рослин, все інше робить сама природа. Подвійна спіраль молекули ДНК підштовхнула міжнародну команду архітекторів до створення й втілення у життя мосту Хеликс (Сингапур, рис. 1, б). Такий прийом спрацював на «відмінно» як в якості образного рішення, так і конструктивного. З оглядових майданчиків цього мосту розкриваються дивовижні краєвиди на горизонт з боку набережної.

Чи варто говорити, про виклики людству, «крики природної душі», які підштовхують до винайдення нетрадиційних рішень, гуманних до людей та толерантних до природного оточення. Прекрасний приклад – міст Мойсея (Нідерланди, рис. 1, в), схований у воді. Він настільки коректно вписаний у природне середовище, що ніби розчиняється у ньому, не акцентуючи на собі уваги, а дозволяючи природі повноправно господарювати на цій території.

а) ПРИРОДА + ІДЕЯ = ВТІЛЕННЯ

«Живі» мости Індії

(світлина з <https://agrarii-razom.com.ua/news-agro/unikalni-mosti-v-indii-pobudovani-iz-spletenih-jivih-derev>)

б) Молекула ДНК + ІДЕЯ = ВТІЛЕННЯ

Міст Хелікс, Сингапур

(світлина з <https://nv.ua/ukr/style/travel/dev-jat-arhitektumih-chudes-nathnenih-prirodoju-1894539.html>)

**в) ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДИ
+ ІДЕЯ = ВТІЛЕННЯ**

Міст Мойсея (Нідерланди)

(світлина з <https://www.hroniky.com/news/view/4281-25-nerealnykh-mostiv-z-riznykh-kutochkiv-svitu-foto>)

Рисунок 1 – Мости в дизайні середовища як результат взаємодії ідеї, натхненників та можливостей втілення у життя

Вагомий світовий досвід включення мостів у дизайн середовища дав можливість виявити його сучасні тенденції, серед яких:

- *екологічне спрямування*: «живі» мости з природних матеріалів (бамбуку й коренів фікуса), мости з повторно використаних матеріалів (вантажних контейнерів, паперу);
- *багатофункціональність*: багатофункціональні мостові споруди, які є комунікацією та виконують культурно-просвітницькі функції;
- *застосування інноваційних технологій*: розвідні й поворотні мости, які змінюють свою просторову структуру до малих архітектурних форм;
- *безбар'єрність*: відкритість і доступність об'єктів для всіх та безперешкодність їх створення у будь-якому середовищі.

Література:

1. Макухін М. О. Багатофункціональні мостові споруди міста: особливості архітектурно-планувальної організації / М. О. Макухін // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – Випуск 37, 2014. – 390–397.